

Ožujak – vrijeme za predcvatne prskanje u voćnjaku i njegu vinogradarskih nasada

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 12.03.2026 Брой: 3/2026

Povoljniji uvjeti za provođenje prskanja prije cvatnje u voćnim stabilima nastupit će početkom drugog desetljeća.

U voćnim kulturama tijekom druge polovice mjeseca javit će se sljedeće faze: bubrenje pupova, pucanje pupova, formiranje pupova i cvatnja kod nekih ranocvjetnih vrsta koštičavog voća. Predviđene minimalne temperature u poljskim regijama iznad su kritičnih razina za voćna stabla koja su naprednija u svom razvoju.

Očekivane oborine za razdoblje 20.03. -26.03. 2026. ograničit će provođenje tretmana zaštite bilja u voćnim stabilima. Međutim, do kraja mjeseca ponovno će biti prisutni uvjeti za provođenje tretmana zaštite bilja u voćnim stabilima.

U rasadnicima voćaka

Prije sadnje sjemena i reznica u matičnjacima i jednogodišnjim rasadnicima, za suzbijanje štetnika u tlu, tretirajte jednim od sljedećih proizvoda - Ercole GR (1-1,5 kg/jutro), Trica Expert (1-1,5 kg/jutro), lokalizirano, samo u brazdu za sadnju, blizu korijena biljke.

Bakterijski rak koštičavog voća ozbiljna je bolest uzrokovana bakterijama Agrobacterium ili Pseudomonas. Očituje se kroz tumorske formacije, otekline i udubljenja na deblu, korijenu i granama. Patogen se širi sadnim materijalom, alatima i tlom.

Protiv patogena u tlu - vrsta truleži korijena i bakterijskog raka, korijenje se namaka u otopini fungicida s aktivnom bazom bakrenog oksiklorida – Cupro Key, Codimur 50 WP, Cuprozin 35 WP (18-30 g/10 l vode).

Zaraženi vrhovi klonskih podloga za jabuku s pepelnicom namijenjeni za sadnju u jednogodišnjim matičnjacima i rasadnicima se izrezuju, a jako zaraženi se odbacuju. Također se odbacuju sve

sadne biljke s tumorima bakterijskog raka na korijenju.

Protiv vrtnog puža u sjetvenicama postavljaju se otrovne mamce od kuhanog kukuruza ili pšeničnih zrna, Actellic 50 EC ili Biona Sincar (4 l po 1 kg zrna) i biljnog ulja, ili se zakopava Mesurol Schneckenkorn (250 g/jutro).

U matičnim nasadima za proizvodnju podloga za jabuku, izrezuju se do osnove izbojci zaraženi pepelnicom. U prisutnosti jaja kalifornijske štitaste uši prije pucanja pupova, sva stabla se prskaju zimskim prskanjem s 3% Acarizinom ili ParaZomerom.

U voćnjacima

Ožujak je krajnji rok za završetak popravka mehanizacije. Nabavljaju se potrebni proizvodi za zaštitu bilja za suzbijanje bolesti, štetnika i korova tijekom drugog tromjesečja. Ako nije učinjeno u prethodnim mjesecima, skupljaju se i spaljuju materijali kojima su bili omotani debla mladih voćaka.

Prije nego što pupovi popucaju, može se provesti zimsko prskanje voćnjaka ako to nije učinjeno u veljači.

Svakodnevno se mikroskopski promatra Holzovom metodom sazrijevanje askospora uzročnika krastavosti jabuke i kruške, crvenih lisnih pjega na šljivi, uvenuća izbojaka na dunji, narančastih lisnih pjega na bademu, cilindrosporioze na trešnji i drugih bolesti. Prskanje protiv krastavosti najavljuje se čim se utvrdi požutjelost askospora i njihovo izbacivanje nakon dvosatnog boravka u vlažnoj atmosferi u Petrijevoj zdjelici.

Postavljaju se izolatorski okviri na materijale prikupljene prethodne godine od voćne osice jabuke i šljive te voćne muhe trešnje u vezi s praćenjem njihova razvoja.

Na stabla koja su bila jako napadnuta minirajućim moljcem prethodne godine postavljaju se debleni klopke kako bi se utvrdio let moljaca prve generacije i odredilo vrijeme za prskanje. Zaštita nasada jabuke od njega ovisi o pravovremenoj i kvalitetnoj kontroli prve generacije.

Gustoća voćne osice trešnje u nasadima trešnje i breskve utvrđuje se iskopavanjem tla. Ispod 10 stabala naprave se dva iskopa dimenzija 50/50/25 cm. Isti se iskopi koriste za utvrđivanje gustoće voćne muhe trešnje u nasadima trešnje, pri čemu se iskopano tlo prosijava.

Ispituju se grane s 5-10 stabala breskve kako bi se utvrdila gustoća breskovog izbojčara, koji prezimljava u pupovima, u osnovi jednogodišnjeg izbojka i u mumificiranim plodovima.

Ako to nije provedeno u studenom, sakuplja se 1000-2000 mumificiranih plodova badema sa stabala ili s onih koji su pali na tlo. Postavljaju se u klopke za praćenje početka leta, masovnog leta i završetka leta bademove sjemenjače. Prvo prskanje provodi se nakon leta.

Jabučni cvjetni probijač (Anthonomus pomorum L.) nalazi se posvuda u našoj zemlji. Uglavnom napada stabla jabuke, ali je pronađen i na stablima kruške. Štetu prvenstveno čini u voćnjacima u kojima se ne provodi redovita zaštita bilja.

Za utvrđivanje gustoće jabučnog cvjetnog probijača, krajem mjeseca provodi se uzorkovanje udaranjem o pladanj na 10 stabala jabuke, ravnomjerno raspoređenih u voćnjaku. Jabučni cvjetni probijač razvija jednu generaciju godišnje i prezimljava kao odrasli kukac uglavnom ispod stare i ispucane kore stabala jabuke i kruške, a vrlo malo ispod opalog lišća. Kada se vrijeme zagrije, napuštaju skrovišta, neko vrijeme se hrane, a zatim polažu jaja. Ovo je razdoblje najpogodnije za suzbijanje odraslog kukca. Ako uzorkovanje udaranjem o pladanj otkrije više od tri hrošča po stablu, prskati sa Sumicidin 5 EC (0,02%), Decis 100 EC (7,5-12,5 ml/jutro), Deca EC (30-50 ml/jutro).

Debla i debele grane stabala jabuke napadnute staklastim moljcem jabuke i korovim savijačem prskaju se s Coragen 20 SC (16-30 ml/jutro), Sumicidin 5 EC (0,02%).

Tamo gdje su pupovi breskve u fazi bubrenja, prskati s 1% Bordeauxskom kašom, Champion 50 WP (300 g/jutro), Funguran OH 50 WP (150-250 g/jutro), Cupro Key (240-300 g/jutro) za suzbijanje kovrčavosti lišća, rupičavosti i smeđe truleži. Protiv rupičavosti i smeđe truleži, prskanje se može provesti sve do faze pupa.

Rana smeđa trulež javlja se na svim vrstama koštičavog voća, kao i na trnjini, jabuci i kruški. Bolest se pojavljuje od cvatnje stabala do zrenja ploda. Pod povoljnim uvjetima, bolest uzrokuje značajne gubitke osjetljivim sortama.

Prskanje prije cvatnje stabala marelice, šljive i trešnje provodi se protiv rupičavosti – gljivične i bakterijske – i smeđe truleži, a stabala badema protiv lisne pjegavosti cercospore, rupičavosti, narančastih lisnih pjega i krastavosti s istim proizvodima. Također se provodi prskanje s Coragen 20 SC (16-30 ml/jutro), Sumicidin 5 EC (0,02%) protiv gusjenica listoždera i drugih štetnika.

Na signal stanica za prognozu i upozorenje BAPH-a, stabla jabučastog voća prskaju se protiv krastavosti, opet s istim proizvodima i istom koncentracijom.

Prskanje tijekom cvatnje stabala marelice provodi se sa Score 250 EC (0,02-0,03%) protiv smeđe truleži. Rana smeđa trulež najopasnija je bolest na marelicama. Za prskanje tijekom cvatnje marelica ne smiju se koristiti kemikalije koje sadrže bakar.

Predviđa se da će vlažnost tla u ožujku biti dovoljna za ujednačeno klijanje sjemena korova. S druge strane, pogoduje djelovanju herbicida za tlo, te je stoga njihova primjena u ožujku uvijek učinkovita. Tretira se samo traka redova u voćnjacima. Prije primjene herbicida, tlo se rahlja i poravnava. Herbicidi se prskaju prskalicama koje se ne koriste za prskanje drugih pesticida. Kada to nije moguće, nakon prskanja, spremnici, cjevovodi i mlaznice prskalice ispiru se obilno vodom u kojoj je otopljeno 2% sode ili živo vapno.

Za voćke i koštičavo voće koristi se Stomp-Aqua ili drugi herbicid u koncentraciji od 250-300 ml/jutro.

Ako se nakon primjene herbicida pojavi suša, provodi se kišno navodnjavanje s normom zalijevanja ne većom od 30-35 l/m², jer voda može isprati herbicide u niže slojeve tla.

Ako ne želite da međuredovi budu u obliku crnog ugar, možete travnom smjesom zatraviti površinu. To se čini pri prvom zagrijavanju vremena, nakon gnojidbe